

W tym numerze:

⇒ WPŁYW KURSU EURO NA WYSOKOŚĆ PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH

Wstęp

Rozwój wsi i rolnictwa zależy w dużej mierze od wysokości transferów z budżetu krajowego jak i unijnego, co stwarza szansę na uruchamianie procesów modernizacyjnych w rolnictwie i pozwala na dokonanie szybkich zmian społeczno-ekonomicznych na wsi. Celem opracowania, jest zaprezentowanie informacji dotyczących wpływu zmian kursu euro na wysokość wypłacanych corocznie płatności bezpośrednich. Ponadto pojawiające się w mediach liczne (nie zawsze jasne i precyzyjne) informacje oraz dyskusje odnośnie przeliczania stawek płatności bezpośrednich, skłaniają do przedstawienia w niniejszym opracowaniu, z jednej strony elementów niekorzystnych związanych z deprecjacją złotówki, a z drugiej strony tych korzystnych zjawisk, w których osłabienie złotówki jest rozpatrywane w aspektach bardziej pozytywnych.

I. Finansowanie rozwoju rolnictwa z funduszy rolnych i wiejskich

Po akcesji do UE, w ramach realizacji polityk wspólnotowych dla polskiego rolnictwa i na obszary wiejskie zaplanowano w latach 2004-2006 z budżetu UE środki w wysokości ok. 9 mld euro. Na tę kwotę w latach 2004-2006 składały się:

- płatności bezpośrednie – z budżetu UE łączna kwota wyniosła ok. 3 mld euro,
- interwencje rynkowe i refundacje eksportowe – Komisja Europejska (KE) oszacowała kwotę 0,8 mld euro,
- działania na rzecz rozwoju wsi – w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich zaplanowano 3,5 mld euro,
- fundusze strukturalne w rolnictwie – na Sektorowy Program Operacyjny zaplanowano łącznie ok. 1,7 mld euro.

Od 2007 r. Wspólna Polityka Rolna jest finansowana za pomocą dwóch oddzielnych europejskich funduszy rolniczych:

- Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) - służy finansowaniu instrumentów rynkowych i pozostałych działań na rzecz rolnictwa,
- Europejskiego Funduszu Rolniczego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) - wspiera programy rozwoju wsi. EFRROW zastąpił dotychczas funkcjonujący II filar Sekcji Gwarancji oraz Sekcję Orientacji przejmując ich zadania i środki.

Oba fundusze stanowią część budżetu ogólnego Wspólnoty Europejskiej i zostały włączone do działu „Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona” (do końca 2006 r. wydatki na WPR stanowiły odrębną pozycję w budżecie – wydatki na rolnictwo).

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie i prawa
pokrewne do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Tabela 1. Planowane wydatki na wieś i rolnictwo (według części budżetowych 2005-2008) w tys. zł

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008
I Budżet krajowy	3.054.832	2.910.600	12.110.359	18.049.224
rolnictwo	450.591	505.734	687.655	570.641
rozwój wsi	1.344.004	1.307.769	9.004.750	15.289.423
rynki rolne	587.588	181.357	1.226.102	1.379.655
budżety wojewodów	672.649	915.740	1.191.852	809.505
II Środki z UE	9.249.743	10.296.159	13.278.413	14.509.069
WPR i Rybacka – Dopłaty, interwencja i inne płatności	5.029.376	8.578.870	9.712.480	12.876.425
PROW 2004-2006	1.750.890	-*	1.752.917	-*
SOP Rolny	1.123.401	1.579.274	1.773.392	1.632.644
SAPARD	1.154.053		-	-
PHARE	192.023	138.015	39.624	-
Razem	12.304.575	13.206.759	25.388.772	32.558.293

*w projektach budżetów na 2006 r. i 2008 r. nie wyodrębniono środków na PROW 2004-2006, które zawarto w sumie ogólnej

Źródło: obliczenia własne na podstawie Informacji o projektach budżetu w okresie 2005-2008, MRiRW

Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji

Z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji finansowane są wydatki związane z funkcjonowaniem rynków i płatnościami bezpośrednimi. Dla okresu programowania budżetu 2007-2013 zostały określone pułapy krajowe dla płatności bezpośrednich (tabela poniżej). Pozostałe kwoty wsparcia wspólnej organizacji rynków rolnych szacowane są dla budżetów rocznych i zależą m.in. od takich wielkości jak:

- subsydia eksportowe,
- zakupy interwencyjne,
- koszty utrzymywania zapasów.

Tabela 2. Pułapy krajowe dla płatności bezpośrednich w Polsce w latach 2007-2013

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pułapy krajowe (w tys. euro)	1 268 740	1 572 577	1 877 107	2 192 294	2 477 294	2 788 247	3 044 518

Źródło: Rozporządzenie Rady (WE) nr 552 z 2007r. oraz nr 73 z 2009r.

Łączna kwota wsparcia polskich gospodarstw rolnych płatnościami bezpośrednimi z EFRG wyniesie w latach 2007-2013 ponad 15,03 mld euro.

Europejski Fundusz Rolniczy Rozwoju Obszarów Wiejskich

Z EFRROW finansowane są programy rozwoju obszarów wiejskich. Łączny wkład z EFRROW w Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w Polsce wynosi ponad 13,2 mld euro.

Tabela 3. Roczny wkład EFRROW dla Polski w latach 2007-2013 (w euro)

Rok	Ogółem EFRROW
2007	1 989 717 841
2008	1 932 933 351
2009	1 872 739 817
2010	1 866 782 838
2011	1 860 573 543
2012	1 857 244 519
2013	1 850 046 247
Razem	13 230 038 156

Źródło: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, MRiRW, lipiec 2007 r.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie i prawa
pokrewne do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Określone zostało minimalne wykorzystanie udziałów finansowych UE w programach rozwoju obszarów wiejskich na cele poszczególnych osi. Co najmniej 10% tego udziału musi być przeznaczone na cele pierwszej osi Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego; 25% na cele drugiej Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich; 10% - trzeciej Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej; a 2,5% zarezerwowane jest dla osi Leader. Wydatki na osi Leader wliczają się w realizację wszystkich trzech celów polityki.

II. Wpływ kursu euro/zł na wysokość płatności bezpośrednich do gruntów rolnych

W okresie od 2004 r. do 2008 r. w ramach mechanizmu płatności bezpośrednich do rolników trafiło prawie 38 mld zł. Biorąc pod uwagę średnią liczbę beneficjentów na poziomie 1,4 mln zarejestrowanych w ARiMR (tabela 4), daje to kwotę prawie 27 tys. zł na gospodarstwo. Pamiętać jednak należy, że w Polsce ok. 70% płatności trafia do 20% największych gospodarstw. Oznacza to, że w większym stopniu wspierane są gospodarstwa o intensywnej produkcji, z drugiej jednak strony wsparciem objęte są te gospodarstwa, które udoskonalając warunki produkcji mogą efektywnie konkurować na jednolitym rynku europejskim. Płatności bezpośrednie w Polsce generują ponad połowę dochodów rolniczych. Podobna sytuacja ma również miejsce w przypadku krajów UE-15 (w 2006r. w 11 krajach UE-27 płatności generowały ponad 100% dochodów rolniczych). Z tego względu dla każdego państwa członkowskiego istotna jest wielkość środków finansowych kierowanych na wsparcie bezpośrednie.

Wprowadzony w 2004 r. system płatności obszarowych w Polsce (SAPS) jest systemem uproszczonym. Wsparcie finansowe dla gospodarstw rolnych przyznawane jest proporcjonalnie do powierzchni użytków rolnych, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności rolniczej. Na podstawie porozumienia kończącego przegląd WPR (health check), system ten może być stosowany w Polsce do 2013 r.

Zgodnie z Ustawą z dnia 18 grudnia 2003 r. o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych, system płatności bezpośrednich składa się z dwóch elementów: Jednolitej Płatności Obszarowej (JPO) oraz Uzupełniających Płatności Obszarowych (UPO). JPO przysługuje do wszystkich użytków rolnych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej. Płatności uzupełniające stosowane są do powierzchni określonych roślin uprawnych. Ponadto stosowane są również uzupełniające płatności do powierzchni uprawy chmielu, do powierzchni roślin przeznaczonych na paszę uprawianych na trwałych użytkach zielonych, a także płatności do upraw roślin energetycznych, owoców miękkich (płatność przejściowa oraz oddzielna dla pomidorów), tytoniu, skrobi oraz tzw. płatność cukrowa.

Tabela 4. Liczba złożonych wniosków o płatności bezpośrednie oraz zrealizowane płatności.

	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba złożonych wniosków	1 400 370	1 486 189	1 471 745	1 452 273	1 420 884
Suma zrealizowanych płatności (mln zł)	6341,5	6688,3	7779,9	8536,2	8640,0*

*płatności zrealizowane dla 1,29 mln rolników na dzień 11.03.2009r. (do 30 czerwca 2009r. planowana jest wypłata 9,03 mld zł z tytułu płatności za 2008 r.)

Źródło: dane ARiMR

Analizując dotychczasowe kampanie, w ramach których dokonywano wypłat płatności bezpośrednich i biorąc pod uwagę notowania kursu euro w różnych terminach wypłat płatności (patrz wykres poniżej), należy stwierdzić, że stosowane kursy przeliczenia stawek płatności wyrażonych w euro na złotówki, były dość korzystne dla rolników za wyjątkiem ostatniej kampanii 2008 r.

W przypadku pierwszej kampanii z 2004 r. wypłaty należnych kwot płatności bezpośrednich do gruntów rolnych za 2004 r. były realizowane w terminie wyznaczonym przez Komisję Europejską,

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie i prawa
pokrewne do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

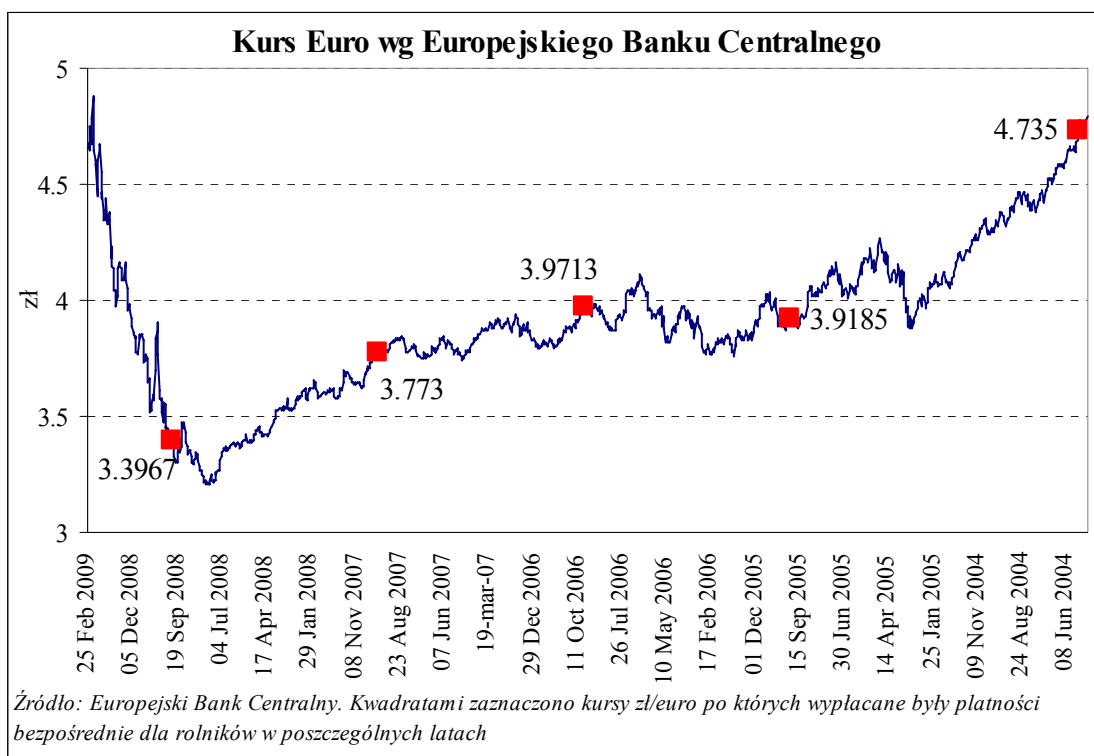
tj. między 16 października 2004 r. a 30 kwietnia 2005 r. Przy rozliczaniu płatności w 2004 r. stosowano dwa kursy przeliczania złotego na euro: operacyjny i rozliczeniowy. Kurs operacyjny to średni kurs z pierwszego półrocza 2004 r, po takim właśnie kursie (4,735 zł/euro) zostały przeliczone stawki płatności bezpośrednich. Kampania 2004 r. była szczególną kampanią, podczas której kraje członkowskie wypłacały rolnikom płatności z własnych budżetów, a dopiero potem dostawały zwrot z budżetu Unii. Ponadto zwrot z UE trafiał do budżetu krajowego z miesięcznym opóźnieniem i po kursie zmiennym. Dlatego też pierwsze płatności wypłacane rolnikom w 2004 r. zostały przeliczone rolnikom według kursu euro z pierwszego półrocza po 4,73 zł, a zwrot z UE następował w transzach przeliczanych według kursu od 4,32 do 3,98 zł za euro (ujemne różnice kursowe obciążają budżet krajowy).

W związku z tym, że zmienność kursu powodowała, z jednej strony niestabilność budżetu krajowego związaną z tym, że do końca nie było wiadomo czy w budżecie wystarczy środków finansowych na pełną realizację płatności bezpośrednich, z drugiej strony czy roczna koperta finansowana zostanie w pełni wykorzystana, od kampanii 2005 r. wprowadzono zmiany.

Po pierwsze, od 2005 r. zgodnie z art. 28 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003, wypłata płatności do gruntów rolnych realizowana jest w okresie od dnia 1 grudnia roku bieżącego do dnia 30 czerwca kolejnego roku kalendarzowego. Termin ten jest jednolity dla wszystkich państw Unii Europejskiej.

Po drugie, art. 45 ww. Rozporządzenia mówi, że „Państwa Członkowskie dokonują przeliczenia na walutę krajową kwoty pomocy wyrażoną w euro na podstawie ostatniego kursu wymiany walut ustalonego przez Europejski Bank Centralny przed dniem 1 października roku, dla którego pomoc została przyznana”. Dlatego też od 2005 r. stawka dla jednolitej płatności obszarowej wynika z podzielenia koperty finansowej na dany rok przez powierzchnię referencyjną, przy kursie euro wg stanu na dzień 30 września danego roku¹.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie i prawa pokrewne do artykułów, publikowanych w niniejszym wydaniu przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa, przysługują Wydawnictwu Agra Informa Ltd. Naruszenie w jakikolwiek sposób praw autorskich Wydawnictwa Agra Informa Ltd jest zabronione

¹ Dla przykładu - koperta finansowa na realizację JPO w 2008 r. wynosi 1.432.192 tys. euro; powierzchnia referencyjna, do której przyznawana jest płatność JPO wynosi 14 337 000 ha, w związku z tym stawka płatności na 1 ha wynosi 99,89 euro, czyli równowartość 339,31 zł/ha po kursie z dnia 30 września 2008 r.

ARiMR zaciąga w Ministerstwie Finansów pożyczkę w złotych na prefinansowanie, z której dokonywane są przelewy dla rolników. W sprawozdaniach miesięcznych do Komisji Europejskiej przekazywana jest informacja o płatnościach zrealizowanych w poprzednim miesiącu wyrażonych w euro, przy zastosowaniu do przeliczania kursu wymiany z ostatniego dnia września, dzięki czemu niebezpieczeństwo wahań kursowych jest mniejsze. Na tej podstawie KE zwraca zrealizowane wydatki, które trafiają do budżetu państwa². W tym samym czasie z budżetu MRiRW spłacana jest zaciągnięta przez ARiMR pożyczka w kwotach zgodnych ze zwrotami z budżetu wspólnotowego. Powstałe przy tym ewentualne ryzyko kursowe ponoszone jest przez budżet państwa.

W przypadku kampanii 2005 r. stawki płatności bezpośrednich były przeliczane już po kursie euro z dnia 30 września 2005 r., który wyniósł w tym czasie 3,9185 zł (był niższy o 4% od średniego kursu z pierwszego półrocza 2005 r., ale był zbliżony do kursu z dnia 1 grudnia 2005r., kiedy rozpoczęto wypłacać płatności). Zaznaczyć należy, że do sierpnia 2006 r. obserwowana była deprecjacja złotówki, co miało swoje odzwierciedlenie w przyjętym do przeliczeń kursie w trakcie kampanii 2006 r. Kurs euro wyniósł wtedy 3,9713 zł i był wyższy od średniego kursu z pierwszego półrocza 2006 r. (3,89 zł). Gdyby wypłaty płatności realizowane były tak jak w kampanii 2004 r. rolnicy otrzymaliby mniej środków finansowych w przeliczeniu na złotówki. Także w przypadku, gdyby przeliczanie kursu euro na złotówki następowało w momencie rozpoczęcia wypłat, a więc w grudniu 2006 r., kurs euro był mniej korzystny dla rolników, gdyż od października do końca grudnia 2006 r. miało miejsce umocnienie złotówki względem euro (1 grudnia kurs euro wyniósł 3,81zł i był o 5% niższy od kursu z dnia 30 września 2006 r., patrz tabela nr 5).

Kolejne miesiące to dalsze umacnianie się złotówki, co wiązało się z mniejszymi płatnościami w przeliczeniu na złotówki. Jednakże przyjęty kurs wymiany do przeliczania płatności w kampanii 2007 r. wyniósł 3,773 zł i był wyższy od kursu notowanego w dniu 1 grudnia 2007 r., kiedy to wyniósł 3,62 zł (był natomiast niższy od kursu średniego z pierwszego półrocza 2007 r., który wyniósł 3,844 zł). W przypadku tej kampanii rolnicy zyskaliby jedynie gdyby kurs euro ustalany był tak jak w pierwszej kampanii z 2004 r., czyli średni kurs z pierwszego półrocza. Jednak różnica pomiędzy notowanym średnim kursem z pierwszego półrocza 2007 r., a faktycznym kursem euro po jakim zostały wypłacone rolnikom płatności w 2007 r., wynosiła zaledwie 1,8%.

Tabela 5. Porównanie kursów wymiany euro w latach 2004-2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Kurs euro po którym przeliczano płatności bezpośrednie	-*	3.919	3.971	3.773	3.397
Kurs euro średnioroczny	4.53	4.02	3.90	3.78	3.51
Średni kurs euro z I półrocza	4.73	4.08	3.89	3.84	3.49
Kurs euro z 1 grudnia	4.18	3.91	3.81	3.62	3.84

* w 2004 r. stawki płatności bezpośrednich przeliczane były po kursie z pierwszego półrocza

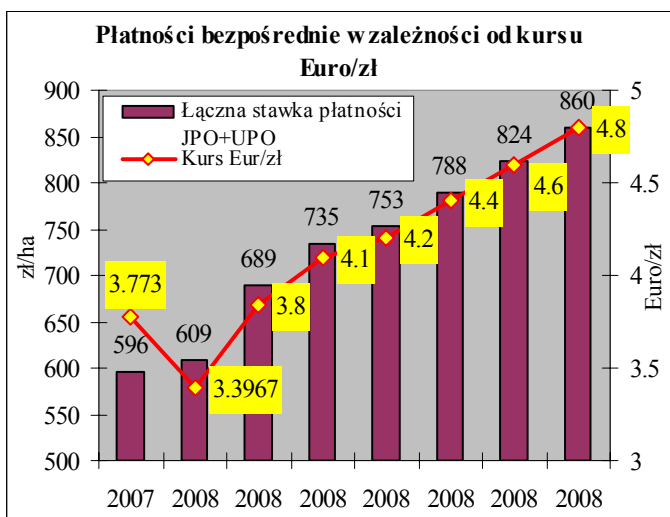
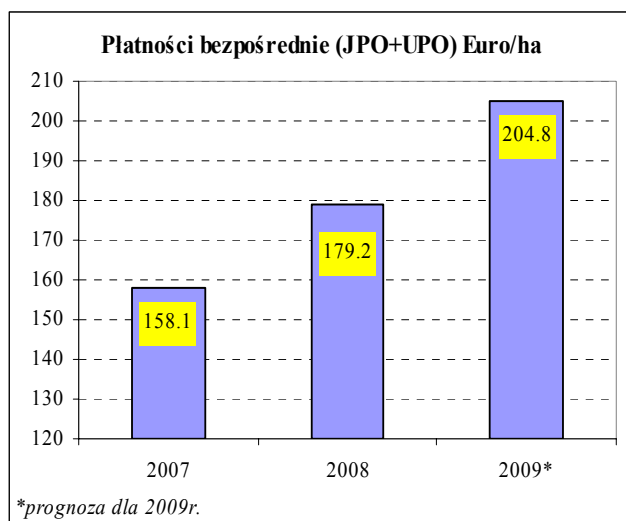
Źródło: obliczenia własne na podstawie danych EBC

² Art. 14 Rozporządzenia 1290 z 2003r. „Środki niezbędne do finansowania wydatków, zostają przekazane przez Komisję do dyspozycji Państw Członkowskich w formie miesięcznych zwrotów, zwanych dalej „płatnościami miesięcznymi”, na podstawie wydatków dokonanych przez akredytowane agencje płatnicze w danym okresie referencyjnym”. Ponadto art. 15 ww. rozporządzenia ust. 1 i 3 „Komisja realizuje płatności miesięczne, bez uszczerbku dla decyzji, z tytułu wydatków dokonywanych przez akredytowane agencje płatnicze Państw Członkowskich w miesiącu referencyjnym. Przekazanie płatności miesięcznych na rzecz Państwa Członkowskiego odbywa się najpóźniej trzeciego dnia roboczego drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano wydatków”.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie i prawa
pokrewne do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Jedynie w przypadku ostatniej kampanii z 2008 r. widać znaczącą różnicę w kursie euro, po którym przeliczane były stawki płatności. Opublikowany przez Komisję Europejską kurs euro z dnia 30 września 2008 r. był na poziomie 3,3967 zł i był niższy od średniego kursu z pierwszego półrocza o prawie 3%. Od połowy listopada 2008 r. obserwowane było znaczne osłabienie złotówki. Gdyby płatności przeliczane były po kursie euro z dnia rozpoczęcia wypłat, a więc 1 grudnia, rolnicy mogliby liczyć na znaczny wzrost stawek płatności bezpośrednich. Kurs 1 grudnia 2008 r. wynosił 3,8445 zł i był o ponad 13% wyższy od kursu wrześniowego. Na wykresach poniżej oraz w tabeli 6 przedstawiono różnice w wysokości otrzymywanych przez rolników w 2008 r. płatnościach obszarowych, przy różnych poziomach kursu euro.

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych EBC i ARiMR

Łączna stawka płatności to suma jednolitej płatności obszarowej (JPO) i płatności uzupełniającej do powierzchni grupy upraw podstawowych (UPO).

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie i prawa pokrewne do artykułów, publikowanych w niniejszym wydaniu przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa, przysługują Wydawnictwu Agra Informa Ltd. Naruszenie w jakikolwiek sposób praw autorskich Wydawnictwa Agra Informa Ltd jest zabronione

III. Podsumowanie

- Utrzymujący się obecnie wysoki kurs euro powoduje niezadowolenie wśród niektórych rolników, którzy domagają się, aby płatności były wypłacane po wyższym kursie (różnica pomiędzy notowanymi w lutym i marcu 2009 r. kursami euro a kursem z września 2008 r. sięga ok. 40%). Jednak **zmiana daty kursu, po którym naliczane będą płatności wiąże się z wieloma zabiegami natury administracyjno-legislacyjnej**, które nie będą łatwe do przeforsowania na forum unijnym. Innym postulowanym przez rolników rozwiązaniem mogłyby być wypłaty płatności bezpośrednich w euro, jednak w świetle obowiązujących przepisów i unijnych rozporządzeń, wprowadzenie takiego zapisu jest niemożliwe. Ponadto przy utrzymującym się zmiennym kursie euro, wymagałoby to od rolników śledzenia na bieżąco zmian zachodzących na rynku walutowym, co i tak nie gwarantowałoby wykluczenia elementu ryzyka kursowego.
- Obecnie obowiązujące zasady przeliczania walutowego płatności bezpośrednich **znacznie ograniczają ryzyko ponoszone przez rolników**. Sztynny kurs przeliczeniowy z danego dnia jest korzystny dla rolników w sytuacji przewidywanego umacniania się krajowej waluty. Rolnicy nie ponoszą wówczas strat z tytułu ujemnych różnic kursowych. Osłabianie się krajowej waluty w okresie wypłaty środków (po dacie będącej wyznacznikiem kursu przeliczeniowego) oznacza dla rolników straty z tytułu różnic kursowych. W przypadku wypłacania płatności w euro całe ryzyko związane z wahaniami kursu wymiany waluty krajowej w stosunku do euro byłoby przerzucane na rolników, którzy dokonując transakcji w kantorach czy też bankach, ponosiliby straty związane z funkcjonującym spread walutowym.

Tabela 6. Stawki płatności bezpośrednich w 2008r. w euro i w zł.

Rodzaj płatności	Stawka w Eur na 2008r.	Stawka w zł po kursie Euro z 30.IX. 2008	Stawka w zł po kursie Euro z 1.XII. 2008	Różnica kursowa w zł
jednolita płatność obszarowa	99.89	339.30	384.03	44.73
płatność uzupełniająca do grupy upraw podstawowych	79.29	269.32	304.83	35.51
płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu	120.00	407.60	461.34	53.74
płatność do powierzchni uprawy chmielu, do której przyznano płatność uzupełniająca do powierzchni upraw chmielu za 2006	174.14	591.50	669.48	77.98
płatność do powierzchni roślin przeznaczonych na paszę, uprawianych na trwałych użytkach zielonych (płatności zwierzęce)	111.74	379.55	429.58	50.04
płatność do roślin energetycznych	45.00	152.85	173.00	20.15
płatność cukrowa (na tonę)	11.61	39.44	44.63	5.20
przejściowa płatność z tytułu owoców miękkich	400.00	1358.68	1537.80	179.12
oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw (płatność do tony pomidorów)	39.34	133.63	151.24	17.62

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ARiMR i EBC

- Ponadto **wysoki kurs euro wpływa niekorzystnie na ceny importowanych środków do produkcji rolnej**, takich jak nawozy, środki ochrony roślin, maszyny i narzędzia rolnicze. Także dla rolników, którzy na początku 2008r. składali wnioski na dofinansowanie

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie i prawa
pokrewne do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

modernizacji gospodarstw rolnych, czy też na zakup nowych maszyn, opóźnienie w wypłacie stosownych kwot oraz wysoki kurs euro spowodowały, że konieczne były zmiany w opracowanych przez nich wcześniej biznes planach. Wcześniej zakładane kwoty wsparcia w wyniku osłabienia złotówki uległy realnemu zmniejszeniu.

- **Z kolei utrzymujący się wysoki kurs euro to sytuacja dość korzystna dla eksporterów polskich produktów rolno-spożywczych, a więc bezpośrednio także korzyść dla samych rolników, dostarczających surowców dla eksporterów.** Jednak, aby poprawić obecną dynamikę wzrostu eksportu konieczne będą działania związane m.in. z promocją rozwoju eksportu, a także jak **najszybsze wejście Polski do strefy euro. W opinii samych rolników, a także przedsiębiorców wpłynie to na eliminację ryzyka walutowego oraz kosztów transakcyjnych**, co zdecydowanie ułatwi polskim przedsiębiorstwom prowadzenie handlu z krajami strefy euro i może przyczynić się do ożywienia tej wymiany handlowej oraz sprzyjać ekspansji handlu z państwami trzecimi. Jak najszybsze wprowadzenia euro to także jeden z ważnych elementów wyrównywania szans i konkurencji z rolnikami z krajów UE-15.

Autor opracowania:
Adam Poślednik
SAEPR/FAPA

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie i prawa
pokrewne do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione